

การพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 2

Manual Development on Teacher's Academic Competency in Schools under the Office of Udonthani Primary Educational Service, Area 2

มะลิวัน สมศรี¹, ฉลาด จันทรสุมบัติ², ละออตา พงษ์ฤทัศน์³

Maliwan Somsri¹, Chalad Chantarasombut², La-orta Pongruethat³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน (Best Practice) ได้รับรางวัลทรงคุณค่าของสพฐ. OBEC AWARDS 4) เพื่อสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 5) เพื่อทดลองใช้คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

¹ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² รองศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹ M.Ed. Candidate in Educational Administration, Faculty of Education Mahasarakham University

² Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

³ Lecturer Dr., Faculty of Education, Rajabhat Udon thani University

โดยใช้หลักการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เป็น 4 ระยะ (Phases) ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะ ทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ระยะที่ 3 สร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ระยะที่ 4 การทดลองใช้คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 กลุ่มเป้าหมายคือ ครูรางวัล OBEC AWARDS ครู คศ.3 ครู คศ. 2 ครู คศ.1 และครูผู้ช่วย โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1) คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น และ 2) แบบวัดและประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอน แบบวัดทักษะการฝึกปฏิบัติกิจกรรมและแบบวัดความพึงพอใจต่อคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ \bar{X} , S.D. และ The Wilcoxon Matched Pairs Siged-Ranks Test

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน และ 15 องค์ประกอบย่อย ประกอบด้วย 1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร 2) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 6) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน 7) การพัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาพกายและสุขภาพจิตผู้เรียน 8) การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้เรียน 9) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 10) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน 11) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา 12) กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น / รายวิชา 13) การวิเคราะห์ 14) การสังเคราะห์ และ 15) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา จากการสังเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 คน มีระดับความ

คิดเห็นต่อองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกันและสอดคล้องกัน อยู่ในระดับ มากที่สุด

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านความต้องการ พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนา มากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนและด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร และด้านที่ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน

3. การสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการของคู่มือพัฒนา การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรม โดยกระบวนการของคู่มือพัฒนา พบว่า คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ส่วนผลการทดลองใช้คู่มือกับกลุ่มเป้าหมาย พบว่า คู่มือพัฒนานี้มี ประสิทธิภาพ 92.21/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และประสิทธิผลของคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา หลังใช้คู่มือพัฒนาสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่าโดยรวมมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา จากการนำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูวิชาการกลุ่มเครือข่ายของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน มีความเห็นว่า คู่มือมีความเหมาะสมและมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทั้งกลุ่มใหญ่และสามารถศึกษาพัฒนาด้วยตนเองได้อยู่ในระดับ มากที่สุดในทุกข้อ

คำสำคัญ : สมรรถนะทางวิชาการ

ABSTRACT

This research aimed to 1) analyze academic competency of teachers in schools. 2) It aimed to study current situation and academic competency requirement of teachers in schools under the administration of the Office of Udonthani Primary Educational Service, Area 2. 3) It aimed to study method to develop academic competency of accomplished teachers who was received OBEC Awards in Best Practice field. 4) It aimed to create academic competency manual for the teachers. 5) It aimed to test the manual through research and development which had 4 phrases of research. The first phase studied academic competency of the teachers. The second studied current situation and academic competency requirement of teachers in schools under the administration of the office of Udonthani Educational Service, zone 2. The third was to create academic competency manual for the teachers. The fourth was to test the manual. The target group was teachers, receiving OBEC Awards, teachers in three levels 3 of salary and teaching assistant. They were selected by purposive sampling and had two research instruments, including 1) academic competency manual 2) academic competency evaluation, practice evaluation and satisfactory evaluation for the manual. The research statistic was \bar{X} , S.D., the Wilcoxon Matched Pairs Siged-Ranks Test.

This research found the following results.

1. There were 4 elements of academic competency for the teachers, including 1) curriculum and teaching management 2) learner development 3) class management and 4) analysis, synthesis and research for learner development. Moreover, there were 15 sub-elements, including 1) curriculum development 2) knowledge and ability for learning design 3) knowledge management for learner 4) technology development for knowledge management 5) learning evaluation 6) ethic and moral training 7) development of living skills, health and mind of learner 8) transferring democratic knowledge and Thai ways 9) student assistance management 10) reinforcement of learning atmosphere and safety environment for

students 11) management of information technology and documents in classes or subjects 12) class management or subject management 13) analysis 14) synthesis and 15) research for learner development. The result showed opinion's level of 6 experts. The opinions were consistency, and it was in the highest level.

2. The study of current situation and academic competency requirement of teachers found that overall current situation was good level. As it was considered in different parts, the first part was learner development, class management, curriculum development, and the last part was research for learner development. The academic competency requirement was the highest level. As it was considered in different parts, the first part was research for learner development, class management and curriculum development, and the last part was learner development.

3. Creation academic competency manual included vision, objective, purpose and content. To evaluate this program by using the manual found that the overall of academic competency development was the highest level. The results of using the manual found that the efficiency of manual was 92.21/90.00. It was higher than expected measure 80/80. The post test of using manual had higher efficiency with statistical significant .05. When teachers were evaluated satisfaction for the manual, the result showed that overall satisfaction was the highest level.

4. The satisfaction for academic competency manual of teachers in schools showed that the manual was beneficial and suitable for personnel development, and they could learn and develop themselves by using the manual. The satisfaction level was at the highest in every part.

Keywords : Academic Competency

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 7 มาตรา 52 ได้กำหนดให้กระทรวงส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยรัฐพึงจัดสรรงบประมาณและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างเพียงพอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาครูของประเทศไทยต่างก็มีความมุ่งมั่นในการพยายามกำหนด ยุทธศาสตร์และมาตรการที่หลากหลายเพื่อใช้ในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551 : 99)

ปัจจุบันการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนนั้นยังไม่มีความชัดเจนและเป็นไปตามความต้องการของครูผู้สอนเท่าที่ควร มีเพียงคู่มือการประเมินสมรรถนะครูที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบประเมินครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และเพื่อประเมิน

การปฏิบัติงานประจำปีเท่านั้น แต่คู่มือที่มีอยู่ยังขาดรายละเอียดถึงวิธีการขั้นตอนการปฏิบัติในการได้มาของแต่ละตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มงานวิจัยสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษาที่การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งสรุปในภาพรวมพบว่า การพัฒนาครูนั้นยังขาดระบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาครูจึงไม่มีคุณภาพและมาตรฐานที่ชัดเจน หลักสูตรและเนื้อหาไม่สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู เน้นหลักการทฤษฎีมากกว่าการได้ลงมือปฏิบัติ ทำให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมได้ ขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องหลังการอบรม การพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคู่มือเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการที่จะบอกให้ผู้ปฏิบัติได้รับรู้ถึงขั้นตอน วิธีการหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดการพัฒนาและเป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยตรงมีทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้

2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 4) การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน (Best Practice)
4. เพื่อสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตผู้ให้ข้อมูลแยกตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนโดยผู้เชี่ยวชาญในการสังเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของกรอบสมรรถนะทางวิชาการของครูที่องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้นแลกลุ่มเป้าหมายที่ทำการยืนยันองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 3 คน ครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 3 คน รวม 6 คน

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ปีการศึกษา 2556 ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 203 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,794 คน รวมประชากร 1,997 คน จากจำนวน 6 อำเภอ รวม 200 โรงเรียน

- 2.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ

ครูผู้สอนในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน
และครูวิชาการโรงเรียนละ 1 คน ได้มา
โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified
Rondom Sampling) (บุญชม
ศรีสะอาด และคณะ. 2553 : 36)
ซึ่งจำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ทั้ง 3 ขนาด ดังนี้ ขนาดเล็ก จำนวน
21 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน
18 โรงเรียนและขนาดใหญ่ จำนวน
1 โรงเรียน รวมทั้งหมด 40 โรงเรียน
จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา
40 คน ครูวิชาการโรงเรียน 40 คน
รวมทั้งหมด 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถาน ศึกษาที่ประสบ
ความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอน
(Best Practice) ที่ ได้รับ รางวัล
ทรงคุณค่า สพฐ. OBEC AWARDS
ครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ ข้อมูล จาก
แบบสอบถาม

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล
ตอนที่ 1 ของแบบสอบถาม ที่มี
ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist) โดยใช้โปรแกรม
คอมพิวเตอร์ในการดำเนินการวิเคราะห์

หาค่าความถี่และร้อยละ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
ตอนที่ 2 ของแบบสอบถามที่มีลักษณะ
ข้อมูลประเภทมาตราส่วน (Rating
Scale) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ใน
การดำเนินการหาค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่
3 ของแบบสอบถามที่มีลักษณะข้อมูล
เป็นแบบ สอบถามแบบปลายเปิด
วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนา
คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ
เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตาม
ความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษา

องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษาองค์ประกอบ
ของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอน
ในสถาน ศึกษา ประกอบด้วย
4 องค์ประกอบหลัก โดยได้รับการ
ยืนยันองค์ประกอบของสมรรถนะทาง
วิชาการจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน
ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนเป็นสิ่ง
ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
ทั้งนี้ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อ

องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา จากการสังเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 คน มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$)

2. ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนโดยรวม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.76$) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 3.71$) และด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 3.38$)

2.2 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนและด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.51$) และด้านที่ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.48$)

3. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน (Best Practice) ได้รับรางวัลทรงคุณค่าของสพฐ. OBEC AWARDS ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบหลักที่ 1 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

1. ครูควรมีการศึกษาหลักสูตรแกนกลางให้ลึกซึ้งเพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้แกนกลางและท้องถิ่นในกากำหนด

คำอธิบายรายวิชา/หน่วยการเรียนรู้และ
โครงสร้างรายวิชารวมทั้งการศึกษา
กระบวนการสร้างพัฒนาสื่อและรูปแบบ
เครื่องมือวัดประเมินผลให้ตรงตามความ
ต้องการของสถานศึกษาและตัวผู้เรียน

2. ครูควรมีการออกแบบ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้น
การมีส่วนร่วมและการได้ลงมือปฏิบัติจริง
ของผู้เรียนและควรมีการสำรวจความ
ต้องการใช้สื่อโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้
มีส่วนในการออกแบบสื่อเพื่อใช้ในการ
เรียนการสอนนำเสนอนวัตกรรมไปใช้ให้ตรง
กับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับเนื้อหา
ตามความสนใจและความต้องการของ
ผู้เรียน

3. ครูควรมีการออกแบบ
วิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย
และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
และมีการประเมินผลระหว่างเรียนและ
หลังเรียนทุกครั้ง

4. ครูควรมีการวิเคราะห์
สรุปผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุง
แก้ไขและพัฒนาพร้อมทั้งมีการนำผลการ
ประเมินมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ
เพื่อหาประเด็นที่ยังไม่บรรลุตาม
วัตถุประสงค์

5. ครูควรมีการอภิปราย
ผลในการดำเนินงานเพื่อหาแนวทางการ
พัฒนาและเปิดโอกาสให้ชุมชนผู้ปกครอง
มีส่วนร่วมในการสร้างสื่อโดยเน้นการใช้
วัสดุในท้องถิ่น

องค์ประกอบหลักที่ 2

ด้านการพัฒนาผู้เรียน

1. ครูควรมีการศึกษา
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อวางแผนการจัด
โครงการโดยการใช้ปัญหาเป็นฐานโดยให้
ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัด
กิจกรรมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอีกทั้ง
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ
กำหนดขั้นตอน/ภาระงาน/หัวข้อคุณธรรม
จากสื่อต่างๆ

2. ครูควรมีการจัดกิจกรรม
ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้คุณค่าในตัวเองและ
จัดโครงการปลูกจิตสำนึกความเป็น
ประชาธิปไตยและความเป็นไทยมีการ
สอดแทรกเรื่องราว ที่เกี่ยวกับ
ประชาธิปไตยเข้าไปในการจัดการเรียน
สอน

3. จัดทำโครงการเยี่ยมบ้าน
โดยครูควรออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนทุก
คนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาเด็กเป็น
รายกรณีและให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วน
ร่วมสร้างเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือ
และควรให้ผู้ปกครองรับทราบข้อมูลของ
เด็กในขณะที่อยู่โรงเรียน

องค์ประกอบหลักที่ 3

ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

1. ครูควรมีการศึกษา
รูปแบบและวิธีการจัดสภาพแวดล้อมใน
ห้องเรียน/วิธีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
ให้เป็นปัจจุบันรวมทั้งแนวทาง/ขั้นตอนใน

การกำกับดูแลชั้นเรียนและการสร้างวินัยเชิงบวกในชั้นเรียน

2. ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและมีส่วนในการกำหนดกฎระเบียบของห้องเรียนเน้นการสร้างบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดเวลา

3. ครูควรมีการจัดทำข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลที่เป็นปัจจุบันเพื่อที่จะได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์สภาพปัญหาและหาแนวทางการพัฒนาผู้เรียน

4. ครูควรมีการศึกษาขั้นตอนการประเมิน การกำกับดูแลชั้นเรียนและนำผลการประเมินมาสรุปเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาโดยให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าว

องค์ประกอบหลักที่ 4 การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1. ครูควรมีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สาเหตุและการจำแนกสภาพปัญหาของผู้เรียนเพื่อวางแผนการวิจัย

2. ครูควรมีการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนและวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในการปฏิบัติงานร่วมกับคนอื่นและจากการทดสอบความรู้ความสามารถด้านการเรียนรู้ เพื่อจัดกลุ่มตามสภาพปัญหา

3. ครูควรมีการวิเคราะห์สภาพปัญหา เพื่อกำหนดทางเลือก/วิธีการแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสประมวลอย่างตรงไปตรงมารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อนำไปสู่การหาแนวทางแก้ปัญหา

4. ครูควรมีการศึกษาขั้นตอนวิธีการจัดทำแผนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

5. ครูควรมีการนำผลการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนมาสรุปผลการวิจัยเพื่อเป็นการยืนยันว่าการวิจัยนั้นสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ของความต้องการพัฒนาหรือไม่ รายงานผลการดำเนินงานในที่ประชุมของภาคีเครือข่ายเพื่อหาข้อสรุป

4. ผลการสร้างคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการของคู่มือพัฒนา การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโปรแกรม โดยกระบวนการของคู่มือพัฒนามี 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนเตรียม

ความพร้อม (Preparation) ประกอบด้วย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 : สํารวจความรู้
เดิม 2) ขั้นตอนการบ่มเพาะ (Incubation)
ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 :
สร้างความรู้ความเข้าใจรวบยอด 3) ขั้น
การเห็นแจ้ง (Insight) ประกอบด้วย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 : การประยุกต์ใช้
ความรู้และออกแบบผลงาน (Apply and
Design) และหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 :
การนำไปปฏิบัติ (Implementing)
4) ขั้นตรวจสอบประเมินค่า (Verification)
ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 :
นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง
(Supervising and Evaluating and
Adapting) และ 5) ขั้นเสริมสร้างความ
เข้มแข็ง (Enhancing strength) ผลการ
ประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน
พบว่า คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษาที่สร้างขึ้น
โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} =
4.64) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่าคู่มือพัฒนามีความเป็นประโยชน์
อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.73)
รองลงมา คือ คู่มือมีความเหมาะสม
อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.65) และ
คู่มือมีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาและ
กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
ที่สุด (\bar{X} = 4.63) สุดท้ายคือคู่มือมี
ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับ มากที่สุด
(\bar{X} = 4.56) ตามลำดับ

ผลความพึงพอใจต่อคู่มือ
พัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษาจากการนำเสนอ
ต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู
วิชาการกลุ่มเครือข่ายของกลุ่มเครือข่าย
โรงเรียนจำแนกเป็น ผู้อำนวยการ
สถานศึกษา จำนวน 8 คน และครู
วิชาการกลุ่มเครือข่าย จำนวน 8 คน
รวม 16 คน มีความเห็นว่า คู่มือมี
ความเหมาะสมและมีประโยชน์ในการ
นำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรทาง
การศึกษาในสถานศึกษาทั้งกลุ่มใหญ่และ
สามารถศึกษาพัฒนาด้วยตนเองได้อยู่ใน
ระดับ มากที่สุดทุกข้อ (\bar{X} = 4.76)

อภิปรายผล

การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา
คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอน ในสถานศึกษามีประเด็นที่
นำมาอภิปราย 5 ประเด็น คือ

1. ผลการสังเคราะห์
องค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า
ระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของ
สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน
สถานศึกษา ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 คน
มีระดับความคิดเห็นต่อองค์ประกอบของ
สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน
สถานศึกษา เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะและตัวบ่งชี้ของครูไทยของ

สำนักงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 (2553 :
26-38) ซึ่งได้แบ่งสมรรถนะออกเป็น
1) สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย
1) สมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน
การปฏิบัติงาน 2) สมรรถนะด้านการ
บริการที่ดี 3) สมรรถนะด้านการพัฒนา
ตนเอง 4) สมรรถนะด้านการทำงานเป็น
ทีมและ 5) สมรรถนะด้านจริยธรรมและ
สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย
1) สมรรถนะ ด้านการบริหารหลักสูตร
และการจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะด้าน
การพัฒนาผู้เรียน 3) สมรรถนะด้านการ
บริหารจัดการชั้นเรียน 4) สมรรถนะ
ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการ
วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) สมรรถนะ
ด้านภาวะผู้นำ และ 6) สมรรถนะด้าน
การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือ
กับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจาก
การสังเคราะห์ สมรรถนะที่มีความ
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะทาง
วิชาการของครูผู้สอนที่มีผลต่อการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียนมีทั้งหมด 4 สมรรถนะ
คือ 1) ด้านการบริหารหลักสูตรและการ
จัดการเรียนรู้ 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน
3) ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และ
4) ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์และ
การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2. ผลการศึกษาสภาพ
ปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนา
สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
พบว่า สมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในปัจจุบันอยู่ในระดับมาก และ
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่
มีมากที่สุดคือ ด้านการพัฒนาผู้เรียนและ
ด้านที่มีน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อ
พัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ
ผลการวิจัยของ เอกสิทธิ์ ชินทรภูมิ
(2554 : 108) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะครู
กับการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลกา
วิจัยสรุปว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก
และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
สมรรถนะของครูที่มีมากที่สุด คือ ด้าน
การพัฒนาผู้เรียน และด้านที่มีน้อย คือ
ด้านการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และ
การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. ผลการสร้างคู่มือพัฒนา
สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2

1. ด้านการพัฒนาคู่มือ
พัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษาจากการสร้างและ
พัฒนาคู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษา แล้วให้
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมิน
พบว่า คู่มือพัฒนาที่สร้างขึ้น โดยรวมมี
ความเหมาะสมในระดับมากที่สุด (\bar{X} =
4.64) และเมื่อหาประสิทธิภาพของคู่มือ

พัฒนา พบว่า คู่่มือพัฒนานี้มีประสิทธิภาพ 92.21/90.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะการสร้างและพัฒนาคู่่มือ ที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา เพื่อระบุประเด็นที่ ต้องการพัฒนา ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนองค์ประกอบของสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอน โดยสังเคราะห์องค์ประกอบที่ได้ นำไปสร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครูที่ได้รับรางวัล OBEC AWARDS จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า คู่่มือพัฒนาดังกล่าว ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนา และได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้คู่่มือพัฒนา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสนองจุดมุ่งหมายเฉพาะของคู่่มือ ที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และทักษะของครู ในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ สำหรับการสร้างและพัฒนาคู่่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนในสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของ คีรีบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธ์ (2542 : 14-15) กล่าวว่า การจัดทำคู่มือจะต้องคำนึงว่า คู่มือที่สร้างขึ้นมานั้น มีความ

จำเป็นอย่างไร โดยคู่มือเป็นแหล่งของความรู้ของผู้ที่ศึกษาและที่สำคัญคู่มือจะเป็นตัวช่วยให้มีความเข้าใจมากขึ้นและสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องมากขึ้น ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญจะมีส่วนอย่างมากในการให้คำแนะนำต่าง ๆ เช่น แก้ไขการยกตัวอย่าง และการพัฒนาคู่มือได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาคู่มือเอาไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การวางแผนร่างคู่มือ 2) การเตรียมข้อมูลในการพัฒนา 3) การทดสอบคู่มือ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือพัฒนา โดยได้ประยุกต์จากกรอบแนวคิดการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ตามขอบข่ายงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และประยุกต์จากกระบวนการพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมัธยมศึกษาของสุรินทร์ ภักดีวุฒิ (2556 : 52) ที่ได้เสนอขั้นตอนการพัฒนาไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเตรียมการ (Preparation) 2) การบ่มเพาะ (Incubation) 3) การเห็นแจ้ง (Insight) และ 4) ตรวจสอบประเมินค่า (Verification) และขั้นตอนที่ 5 ขั้นเสริมสร้างความเข้มแข็ง (Strength) เข้ามาเป็นกรอบหลัก แล้วจึงใส่กิจกรรมหลักและกิจกรรมย่อยเข้าไปไว้ในแต่ละขั้นตอน เป็นการฝึกปฏิบัติกิจกรรมให้กับครูผู้สอนได้เกิดทักษะด้าน

สมรรถนะทางวิชาการเพิ่มขึ้น จึงทำให้
คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา ที่สร้างขึ้นนี้มี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล สมอง
จุดมุ่งหมายเฉพาะของคู่มือพัฒนาได้เป็น
อย่างดี

2. ด้านประสิทธิผลของ

คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ที่ได้จากการทดลองใช้ คู่มือพัฒนา
สมรรถนะทางวิชาการของครูผู้สอนใน
สถานศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว
พบว่า คู่มือพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษา ที่พัฒนาขึ้น
นี้สามารถช่วยเสริมสร้างความรู้ความ
เข้าใจ และทักษะการพัฒนาสมรรถนะ
ทางวิชาการได้ โดยผลการเปรียบเทียบ
คะแนนความรู้ความเข้าใจของครู ในการ
จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะทาง
วิชาการของครูผู้สอน ก่อนใช้และหลังใช้
คู่มือพัฒนา พบว่า ครูได้คะแนนด้าน
ความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรม
การพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอน หลังการใช้คู่มือพัฒนาสูงกว่า
ก่อนใช้คู่มือพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ
แสงรุณี มีพร (2552 : 260) ที่ได้
ศึกษาการวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการ
ความรู้เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง

คะแนนก่อนและหลังการจัดการความรู้
เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตร
สถานศึกษาสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนน
ทดสอบก่อนการจัดการความรู้เพื่อการ
บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการ นำไปใช้

1.1 ผู้บริหารและผู้ที่มี
หน้าที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาและการพัฒนาครูทุกระดับทั้ง
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา และในระดับสถานศึกษา

1.2 การนำเอาคู่มือ
พัฒนาสมรรถนะทางวิชาการของ
ครูผู้สอนในสถานศึกษาไปใช้ ควรศึกษา
ตามขั้นตอนที่ได้ระบุไว้ในคำชี้แจงของ
คู่มือ เพื่อให้การพัฒนาเกิดประสิทธิผล
ตามวัตถุประสงค์ของคู่มือ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการ วิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้
ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ
ของครูผู้สอนในสถานศึกษากับกลุ่ม
ตัวอย่างเพียงกลุ่มย่อย ในการวิจัยครั้ง
ต่อไป ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนา
สมรรถนะทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

2.2 การวิจัยในครั้งนี้
ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการ

ของครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยใช้คู่มือ พัฒนา ในการวิจัยครั้งต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และมาเรียม นิลพันธ์. (2542). คู่มือปฏิบัติงาน อาสาสมัครท้องถิ่น ในการดูแลรักษามรดกทางศิลปวัฒนธรรม (อส.มศ.). กรุงเทพฯ : สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติกรมศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2553). การพัฒนามาตรฐานองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ การประเมินคุณภาพของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน : รายงานการวิจัย. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา. (2551). ยุทธศาสตร์การ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ปี 2549-2551. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2555, จาก <http://www.nidtep.go.th/web/>
- สุรินทร์ ภัททีวุฒิ. (2556). การพัฒนาโปรแกรมความคิดสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารและ พัฒนาการศึกษ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). รายงานการวิจัยสมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : สกศ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2. (2553). การพัฒนาครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- แสงรุณี มีพร. (2552). การวิจัยและพัฒนาคู่มือการจัดการความรู้เพื่อการบริหารจัดการ หลักสูตรสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. การบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ. (2554). สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สหิตในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.